

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра національної безпеки

. Протокол № від /У, /д 2&I8

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІСТОРІЇ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

ПРОГРАМА вибіркової навчальної дисципліни підготовки бакалаврів галузі знань 0203 «Гуманітарні науки» напряму підготовки 6.020302 «Історія»

Луцьк-2018

Програма навчальної дисципліни "Інтерактивні технології навчання історії в закладах освіти

" підготовки бакалаврів, галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»; напрямку підготовки 6.020302 «Історія».

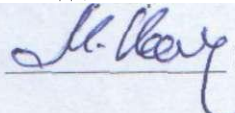
"3" вересня 2018 р., 18 с.

Розробник: Прокопчук Вікторій Євгенівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри національної безпеки.

Рецензент: Сергеева Валентина Федорівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри національної безпеки.

протокол від 3.40 2018 о.

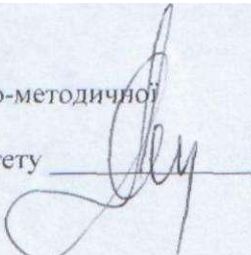
Завідувач кафедри Наход М.А.

Програма навчальної дисципліни

схвалена науково-методичною комісією факультету історії, політології та національної безпеки

протокол від

2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету проф.. Шваб А.Г.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
денна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»	вибіркова
	Напрямок підготовки 6.020302«Історія»	
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання: <i>4-й</i>
		Семестр: <i>1-й</i>
		Лекції: <i>26 год.</i>
		Практичні (семінари): <i>22 год.</i>
ІНДЗ:є	Освітній ступінь бакалавр	Самостійна робота: <i>94 год.</i>
		Консультації: <i>8 год.</i>
		Форма контролю: <i>залік</i>

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	Шифр і назва галузі знань: галузі знань 0203 «Гуманітарні науки»	вибіркова
	Напрямок підготовки 6.020302«Історія»	

Кількість годин/кредитів 150/5	Освітня програма	Рік навчання: 2-й
		Семестр: 4-й
		Лекції: 6 год.
		Практичні (семінари): 6 год.
ІНДЗ:є	Освітній ступінь бакалавр	Самостійна робота: 120 год.
		Консультації: 18 год.
		Форма контролю: залік

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Одне з найбільш відповідальних завдань суспільства - освіта та виховання підрастаючих поколінь. Розширення демократичних основ у школі нерозривно пов'язано з процесом формування якісно нового поповнення вчительських рядів. Від професійної підготовки, рівня духовності та культури педагога значною мірою залежить успіх освіти й виховання школярів. **Мета** курсу – познайомити студентів із сучасними технологіями навчання історії в школі.

Вищий заклад освіти не в змозі навчити своїх студентів абсолютно всьому, розробити рекомендації на всі випадки життя. Проте, дати основні знання та вміння, які становлять основу професійної підготовки, він зобов'язаний. Для майбутніх вчителів об'єднує і завершує процес професійно-педагогічної освіти методична освіта, провідне **завдання** якої — озброїти студентів знаннями щодо інтерактивних технологій навчання історії та формувати основні вміннями використання сучасних технологій у процесі навчання історії.

Вибірковий курс «Інтерактивні технології навчання історії в закладах освіти» входить до системи методичної освіти студентів-істориків, завершується складанням семестрового заліку.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

- чинні шкільні програми, підручники, методична література з історії;
- процес формування історичних знань;
- використання основних понять і категорій, принципів технологій у навчальній діяльності;
- сучасні моделі та технології навчання історії в закладах освіти;
- інноваційні технології навчання історії;
- система перевірки й оцінки навчальних досягнень учнів;
- проблеми сучасної методики;

- готувати і проводити уроки різних типів з використанням інтерактивних технологій;
- оцінювати навчальні досягнення учнів;
- готувати і проводити факультативні заняття;
- вести методичні дослідження;
- працювати з науково-методичною літературою.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на: аудиторні та позааудиторні заняття (денна форма навчання)				
		Лекції	Практичні заняття	Сам. роб.	Консультації	Усього
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інтерактивного навчання історії.						
1.	Моделі навчання	2	2	8		12
2.	Інноваційні процеси навчання		2	8	1	11
3.	Сутність інтерактивного навчання	2	2	8	1	13
4.	Педагогічні технології	2	2	8	1	13
5.	Форми організації діяльності учнів на уроці історії	2	2	8	1	13
	Разом за змістовим модулем 1	10	10	40	4	64
Змістовий модуль 2. Інтерактивні технології навчання на уроках історії						
6.	Інтерактивні технології кооперативного навчання.	4	4	10	1	19
7.	Інтерактивні технології кооперативно-групового навчання	4	2	12	1	19
8.	Технології опрацювання дискусійних питань	4	2	10	1	17
9.	Технології ситуативного моделювання.	4	2	10	1	17
10.	Підсумкове заняття		2	12		14

Разом за змістовим модулем 2	16	12	54	4	86
Усього годин:	26	22	94	8	150

№ п/п	Назва теми	Кількість годин, відведених на: аудиторні та позааудиторні заняття (заочна форма)				
		Лекції	Практичні заняття	Сам. роб.	Консультації	Усього
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи інтерактивного навчання історії						
1.	Моделі навчання			10	2	12
2.	Інноваційні процеси навчання			10	2	12
3.	Сутність інтерактивного навчання	2		10	2	14
4.	Педагогічні технології			15	2	17
5.	Форми організації діяльності учнів на уроці історії		2	15	1	18
	Разом за змістовим модулем 1	2	2	60	9	73
Змістовий модуль 2. Інтерактивні технології навчання на уроках історії						
6.	Інтерактивні технології кооперативного навчання.	2		15	2	19
7.	Інтерактивні технології кооперативно-групового навчання		2	15	2	19
8.	Технології опрацювання дискусійних питань	2		15	2	19
9.	Технології ситуативного моделювання.		2	15	3	20
	Разом за змістовим модулем 2	4	4	60	9	77
	Усього годин:	6	6	120	18	150

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Тема 1. Моделі навчання (10год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Повторити концепцію НУШ.

Тема 2. Інноваційні процеси навчання (10год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Повторити концепцію НУШ.

Тема 3. Сутність інтерактивного навчання (10год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Тема 4. Педагогічні технології (15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Ознайомитись з матеріалами сторінки «Педагогічні технології» в блоге.

Тема 5. Форми організації діяльності учнів на уроках історії (15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Тема 6. Інтерактивні технології кооперативного навчання(15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного навчання.

Тема 7. Інтерактивні технології кооперативно-групового навчання(15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття

Тема 8. Технології опрацювання дискусійних питань (15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

Тема 9. Технології ситуативного моделювання(15год.)

Опрацювати лекційний матеріал. Підготуватись до практичного заняття.

7. ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ (ІНДЗ)

Підготовка та захист розгорнутого плану-конспекту уроку історії з використанням інтерактивних технологій (тему визначає викладач).

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль (мах - 40 балів)	Загальна кількість балів
--	---------------------------------

Модуль 1		Модуль 2			
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
12 балів як середнє арифм. + 3 бали за активність	12 балів як середнє арифм. + 3 бали за активність	10	30	30	100

До поточної модульної оцінки додаються бали за активну навчальну діяльність протягом семестру:

- 3 бали додаються, якщо на 75% практичних чи семінарських занять студент отримав позитивну оцінку або доповнення;
- 2 бали додаються, якщо на 50% практичних чи семінарських занять студент отримав позитивну оцінку або доповнення;
- 1 бали додаються, якщо на 25% практичних чи семінарських занять студент отримав позитивну оцінку або доповнення.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на практичних заняттях

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні»
	2	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні», може самостійно знайти в підручнику відповідь
	3	Студент намагається аналізувати на основі побутових знань і навичок; виявляє окремі властивості, спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру, за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом
Середній (репродуктивний)	4	Студент володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, провести за зразком економічні розрахунки; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі
	5	Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє сутність предмета, може дати визначення економічних понять, категорій, однак із

		помилками, впевнено працювати з підручником, самостійно оволодіти частиною навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але висновки не логічні, не послідовні
	6	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, економічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами
Достатній (алгоритмічно-дієвий)	7	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити свої власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, скласти прості таблиці, схеми
	8	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки до економічних розрахунків; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує економічні знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації, чітко тлумачить економічні поняття, формулювання законів, нормативних документів, може самостійно опрацювати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички
Високий (творчий професійний)	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних умовах, ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки, практично оцінює окремі нові факти, явища, процеси, самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання, може сприймати іншу позицію як альтернативну, знає суміжні дисципліни, використовує знання, аналізуючи економічні явища
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію, самостійно вивчити матеріал, визначити програму своєї пізнавальної діяльності, знаходити інформацію в газетах, журналах, публікаціях, Інтернеті, мультимедійних програмах тощо, оцінювати економічні явища в суспільстві, виявляє свою життєву позицію

	12	Студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, використовує широкий арсенал засобів доказів своєї думки, розв'язує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї, виконує науково-дослідну роботу, логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує Інтернет, моделює економічні ситуації в нестандартних умовах
--	----	---

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів на контрольних роботах

1-3 бали – студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт навчання, виявляє здатність елементарно викладати думку, може відтворити кілька термінів, явищ, без зв'язку між ними; повинен вибрати вільний варіант відповіді.

4-6 балів – студент має початковий рівень знань; знає близько половини навчального матеріалу; здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача, повторити за зразком певну дію, описує явища, процеси без пояснень причин; за допомогою викладача здатен відтворити їх послідовність, слабо орієнтуються в поняттях, має фрагментарні навички в роботі з підручником, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі, здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу.

7-9 балів – Студент знає більше половини навчального матеріалу, розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює поняття, наводить приклади, знає основні дати, орієнтується в хронології, підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати наочні матеріали; відповіді непослідовні та нелогічні.

10-12 балів – студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, процеси, явища і робити певні висновки; відповідь його правильна, але недостатньо осмислена; самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком; користується додатковими джерелами.

13-15 балів – студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; уміє наводити окремі власні приклади та підтвердження певних думок, застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; самостійно користується додатковими джерелами; частково контролює власні навчальні дії; правильно використовує термінологію; складає таблиці та схеми.

16-18 балів – знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює події з точки зору смислового взаємозв'язку, уміє аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежності між явищами, фактами, робити

висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але з деякими неточностями.

19-21 бал – студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, уміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; висловлює стандартну аргументацію при оцінці дій, процесів, явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу.

22-24 бали – студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та протиріччя процесів; робить аргументовані висновки; критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності; вирішує творчі завдання; відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативну.

25-27 балів – студент володіє узагальненими поняттями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них.

28-30 балів – студент має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, користується широким арсеналом засобів-доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляє власне ставлення до неї; самостійно виконує науково-дослідну роботу; логічно і творчо викладає матеріал письмовій формі; розвиває свої обдарування та нахили.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів при виконанні індивідуального творчого завдання

Підготовка плану-конспекту уроку історії

1 бал – студент може розрізнити об'єкт навчання і відтворити деякі його елементи, мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності.

2 бали – студент аналізує меншу частину навчального матеріалу обраної теми; за допомогою викладача виконує елементарні завдання; має фрагментарні уявлення про роботу з джерелами, відсутні сформовані вміння та навички.

3 бали – студент за допомогою викладача готується до заняття та складає план-конспект, володіючи елементарними навиками аналізу науково-методичної літератури.

4 бали – студент володіє матеріалом та окремими навиками аналізу науково-методичної літератури, складає план-конспект у спрощеному вигляді.

5 бали – студент володіє матеріалом, відтворює значну його частину у вигляді плану-конспекту заняття, за допомогою викладача аналізує науково-методичну літературу.

6 бали – студент володіє матеріалом і навиками текстуального аналізу на рівні цілісного уявлення про наступне заняття, складає план-конспект самостійно, але допускає помилки та неточності.

7 балів – студент володіє матеріалом, систематизує та узагальнює його, складає план-конспект заняття, підбирає додатковий матеріал.

8 балів – студент володіє матеріалом та навиками цілісного аналізу науково-методичної літератури, виявляє початкові творчі здібності, самостійно готує план-конспект, у яких можуть бути допущені неточності, вміє працювати з різними джерелами інформації.

9 балів – студент на високому рівні володіє матеріалом, систематизує, узагальнює та аналізує науково-методичну літературу, має власні судження та елементи педагогічного прогнозування щодо майбутнього заняття, самостійно складає план-конспект.

10 балів – студент вільно володіє матеріалом та навиками цілісного аналізу науково-методичної літератури, виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень, до перенесення знань та вмінь на нестандартні ситуації, повно та правильно складає план-конспект заняття.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 -74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бутиріна М. Історія виникнення понять «технологія» та «технологічна культура» / М. Бутиріна // Рідна школа. – 2008. – № 5. – С. 62–64.
2. Гін А. О. Прийоми педагогічної техніки: Вільний вибір. Відкритість. Діяльність. Зворотний зв'язок. Ідеальність: посібник для вчителів. — Луганськ: Навчальна книга. Янтар. 2004. – 84 с.
3. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс] // Верховн Рада України : - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-п>
4. Дмитренко К.А. звичайні форми роботи – новий підхід: ключові компетентності: метод. посіб./ К.А. Дмитренко, М.В. Коновалова, О.П. Семиволос, С.В. Бекетова. – Х.: Вид. група «Основа», 2018. – 119с. .

5. Дмитренко К.А. Працюємо з «особливою» дитиною у «звичайній» школі/ К.А. Дмитренко, М.В. Коновалова, О.П. Семиволос. – Х.: Вид. група «Основа», 2018. – 120с. .
6. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України : [офіційний веб портал]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
7. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій/ автор-укладач Н.П. Наволокова. – 2-ге вид. – Х.:Вид. група «Основа», 2012. – 176с.
8. ICT competencystandards for teachers: competency standards modules[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://unesdoc.unesco.org/images/0015/001562/156207e.pdf>.
9. Курилів Валентина. Методика викладання історії. – Львів-Торонто : «Світ», 2003. – 248с.
10. Коновалова М.В.,Куликова Ю.О., Семиволос О.П.. Педагогічні технології: інструментарій, механізми, технологічна карта/ М.В. Коновалова, Ю.О. Куликова, О.П. Семиволос . – Х.: Вид. група «Основа», 2016. – 96с.
11. Куценко Т. Технологія як основа інтеграційної освіти / Т. Куценко // Наукові записки. – Кіровоград, 2006. – Вип. 66, ч. 2. – С. 28–32. – (Серія «Пед. науки»)
- 12.Мирошниченко В.О. Використання сучасних інформаційних технологій: формування мультимедійної компетентності (для спеціальності – Історія). Навч. Посіб. /за ред. Баханова К.О. – К.: «Центр учбової літератури», 2015. – 296с.
13. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи/ <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
14. Пехота О. Технологічний підхід в освіті / О. Пехота // Освітні технології. – К., 2004. – С. 7–26.
15. Пометун О. Компетентнісний підхід у сучасній історичній освіті // Істор. в шк. України. -2007.-№6.-С.3-13
16. Пометун О.Методика навчання історії в школі /О.І. Пометун,Г.О.Фрейман.- К.:Генеца,2006.-328с.
17. Пометун О.,Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання.- К.:Вид-во А.С.К.». -2004.-192с.
18. Прокопчук В.Є. Методична компетентність вчителя історії та правознавства як складова професійної компетентності/Педагогічний часопис Волині. –2017. – №2. –С.95-102

19. Селевко Г. Сучасні освітні технології / Г. Селевко // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2005. – № 19/20. – С. 23–26
20. Феномен інновації: освіта. Суспільство, культура: монографія/ за ред.. В.Г. Кременя. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 472с.
21. Чорна М. І. Ч-75 Метод проектів на уроках історії. — Тернопіль–Харків: Видавництво «Ранок», 2011. — 160 с. — (Серія «Нові педагогічні технології»).

Інтернет-ресурси:

Блог «Методика навчання історії» metodos-histori.blogspot.com

- <http://osvita.ua/school/technol/982/>
- <http://osvita.ua/school/technol/6630/>
- <http://www.lycem-do-dytny.com/interaktyvni-metody-navchannia>
- http://tme.uio.edu.ua/docs/Dod/3_2010/Bronzel.pdf
- http://www.bohdan-books.com/userfiles/file/books/lib_file_201372450.pdf
- <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code-12a81b67900c2>
- http://atamanuk.at.ua/index/interaktyvni_tekhnologiji_kooperativnogo_navchannja/0-8
- http://yrok.at.ua/publ/interaktyvna_vprava/8-1-0-331
- <http://e-kniga.in.ua/product/interaktyvni-igru-kycherova/>
- <http://ua.textreferat.com/referat-12322-1.html>

10. Контрольні питання на залік

1. Історія виникнення інтерактивного навчання.
2. Інтерактивна модель навчання та її специфічні риси.
3. Порівняльний аналіз термінів «технологія» та «методика».
4. Поняття «технологія» в педагогічній науці та практиці.
5. Ознаки педагогічної технології.
6. Суть «піраміди навчання».
7. Суть колективної (кооперативної) форми навчальної діяльності учнів.
8. Суть групової (фронтальної) форми організації навчальної діяльності учнів.
9. Специфіка планування дискусії.
10. Особливості оцінювання діяльності учнів на інтерактивному уроці.
11. Дискусія як метод навчання та форма організації навчання.
12. Особливості підготовки вчителя до застосування інтерактивної технології навчання.
13. Роль вчителя під час організації та проведення дискусії.
14. Позитивні й негативні особливості організації та застосування інтерактивної технології навчання.
15. Цілі і завдання інтерактивного навчання.
16. Моделювання навчальних тем на основі дискусії.
17. Вимоги до особистості вчителя щодо готовності застосовувати інтерактивну технологію навчання.

18. Ефективність роботи груп учнів з «двох», «трьох», «п'яти», «шести» та «семи» учнів.
19. Роль учня при інтерактивній моделі навчання.
20. Діяльність учителя під час організації та планування інтерактивного навчання.
21. Завдання та функції ігрової моделі навчання.
22. Методичні рекомендації щодо організації моделювання.
23. Методичні рекомендації щодо організації колективно-групового навчання.
24. Методичні рекомендації щодо організації дискусійних питань.
25. Визначення шляху доведення до відома учнів очікувань вчителя на інтерактивному уроці.
26. Методичні рекомендації щодо організації інтерактивної технології кооперативного навчання.
27. Ефективність роботи груп з двох, трьох, п'яти осіб. Вербальні вказівки та інструкції вчителя учням при застосуванні інтерактивних технологій опрацювання дискусійних питань.
28. Об'єднання учнів у групи: кількісні та якісні особливості.
29. Особливості навчального матеріалу для застосування інтерактивних вправ колективно-групового навчання.
30. Структура і методи інтерактивного уроку.
31. Методичні прийоми, що застосовуються на різних етапах інтерактивного уроку.
32. Відсоток розподілу часу інтерактивного уроку відповідно до його етапів.
33. Мета кожного етапу інтерактивного уроку.
34. Специфіка організації приміщення для проведення технологій кооперативного навчання.
35. Співробітництво (кооперація) та його суть.
36. Компоненти співробітництва. Суть обробки (аналізу, опрацювання) даних про роботу групи.
37. Компоненти співробітництва. Суть розвитку навичок міжособистісного спілкування і спілкування в невеликих групах.
38. Компоненти співробітництва. Суть індивідуальної та групової підзвітності.
39. Компоненти співробітництва. Суть позитивної взаємозалежності.
40. Прийоми оцінювання учнів на інтерактивних уроках.
41. Особливості оцінювання діяльності учнів на інтерактивному уроці.
42. Вибір показників (критеріїв) оцінювання результатів діяльності учнів на інтерактивному уроці.
43. Специфіка організації та застосування технології «займи позицію».
44. Специфіка організації та застосування технології «зміни позицію».
45. Специфіка організації та застосування технології «неперервна шкала думок».
46. Специфіка організації та застосування технології «дискусія».
47. Специфіка організації та застосування технології «дискусія в стилі телевізійного ток-шоу».
48. Специфіка організації та застосування технології «ротаційні (змінювані) трійки».
49. Специфіка організації та застосування технології «оцінювальна дискусія».

50. Специфіка організації та застосування технології «ажурна пилка».
51. Специфіка організації та застосування технології «дерево рішень».
52. Специфіка організації та застосування технології «спрошене судове слухання».
53. Специфіка організації та застосування технології «аналіз ситуації».
54. Специфіка організації та застосування технології «мозковий штурм».
55. Специфіка організації та застосування технології «навчаючи - учусь».
56. Специфіка організації та застосування технології «метод ПРЕС».
57. Специфіка організації та застосування технології «мікрофон».
58. Специфіка організації та застосування технології «вирішення проблеми».
59. Специфіка організації та застосування технології «незакінчені речення».
60. Специфіка організації та застосування технології «акваріум».
61. Специфіка організації та застосування технології «карусель».
62. Специфіка організації та застосування технології «два - чотири - всі разом».
63. Специфіка організації та застосування технології «робота в парах».
64. Специфіка організації та застосування технології «робота в малих групах».
65. Специфіка організації та застосування технології «обговорення проблеми в загальному колі».

Схвалено Вченою радою

Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки

Протокол № __ від _____ 2018 р.

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації

С. В. Гаврилюк

Навчальний відділ

Л. О. Заєць

Юридичний відділ

А. В. Маїло

Робоча програма курсу передбачає різні форми та методи залучення студентів до розуміння та вміння використовувати сучасні технології.

Інтерактивні технології навчання історії в школі спонукають учнів до творчого пошуку, самостійного вивчення історичного матеріалу, критичного мислення, формування партнерських стосунків у команді тощо.

Сутність інтерактивного навчання полягає в певній організації навчального процесу, який дозволить залучити всіх учнів до пізнавальної діяльності, мати можливість розуміти і рефлексувати з приводу своїх знань та вмінь.

Ключові слова: освіта, навчання, інтерактивні технології навчання, форми навчання історії, методи навчання історії.

The course's work program provides various forms and methods for bringing students to an understanding and ability to use modern technology.

Interactive technologies for teaching history at school encourage students to engage in creative search, independent study of historical material, critical thinking, team building, etc.

The essence of interactive learning is in a certain organization of the educational process, which will allow all students to engage in cognitive activity, have the opportunity to understand and reflect on their knowledge and skills.

Key words: education, training, interactive technologies of teaching, forms of history teaching, history teaching methods.